

การจัดการความเสี่ยงด้านทรัพยากรมนุษย์ ขององค์กรธุรกิจอุตสาหกรรม

Industrial Organizational Human Resource Risk Management

แววมยุรา คำสุข

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ

มรกต กำแพงเพชร

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร ทำให้องค์กรจำเป็นต้องมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีที่สุดสำหรับองค์กร ทรัพยากรมนุษย์เป็นผู้ขับเคลื่อนกลไกในทางธุรกิจทั้งหมดขององค์กร การที่องค์กรมีทรัพยากรบุคคลที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีกับองค์กร องค์กรก็จะสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามพันธกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร มีกำไร เติบโต และมั่นคง การจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์จะนำหลักการต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการที่จะทำให้องค์กรมีบุคลากรที่มีคุณภาพมาร่วมงานอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งกระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะเริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเข้าสู่องค์กร การดูแลและพัฒนาบุคลากร จนกระทั่งบุคลากรออกจากองค์กร การดำเนินงานขององค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมแต่ละองค์กร อาจจะต้องประสบกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรบุคคล จนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์กร ดังนั้นองค์กรจึงต้องมีการจัดการความเสี่ยงด้านทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นการจัดการเพื่อระบุปัจจัย วิเคราะห์ ประเมิน กำหนดมาตรการ และสร้างแผนปฏิบัติการ เพื่อกำจัด ลด หรือควบคุมความเสี่ยงด้านทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร รวมทั้งความเสี่ยงจากการทุจริต

และเป็นกระบวนการจัดการที่ควบคู่กับกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร โดยรวมตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำสำคัญ: ทรัพยากรมนุษย์ , การจัดการความเสี่ยง

Abstract

Human Capital is the most importance resource in the Organization. Human resource is driving whole the business mechanism of organization. The Organization that has value human resource means they have good employee who efficient, honesty and loyalty will easy reach goal to get profit, growth and stabilization. The Human Resource Management need to apply in order to make the organization qualified personnel to work adequately and continuously start with Human resource planning process, Recruitment and selection Care and development until Exiting process. The Operation of industrial enterprises has to face the risks associated with human resources until it can be obstacle to the operation of the organization so the organization need the Risk Management to specify ,analyze ,evaluate ,define and create action plan to eliminate, reduce and control the risk in in human resource include the risk of corruption to improve the efficiency of Organization management To contribute to the achievement of overall corporate goals and objectives of the organization.

Key Word; Human Resource Risk management

บทนำ

การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคของการแข่งขันในปัจจุบันนั้น แม้ว่าองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรม จะเป็นองค์กรที่มีการนำเอาเครื่องจักรเข้ามาช่วยในการผลิตสินค้าและบริการ โดยเครื่องจักรจะทำงานตามกระบวนการที่คนสั่งการหรือทำงานร่วมกับคนเพื่อที่จะผลิตสินค้าให้ทันตามที่ลูกค้าต้องการและตรงตามคำสั่งที่ลูกค้าทำการกำหนดขึ้นมา เป็นการกระทำสิ่งวัตถุดิบเพื่อให้เกิดประโยชน์และสร้างเป็นกำไรให้แก่เจ้าของธุรกิจองค์กร แต่องค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมก็มีความเหมือนกับองค์กรอื่นทั่วไป คือมีการใช้แรงงานหรือทรัพยากรมนุษย์เป็นองค์ประกอบหลัก

ที่สำคัญที่สุดขององค์กร และเป็นผู้ขับเคลื่อนกลไกในทางธุรกิจทั้งหมดขององค์กร ดังนั้นการที่องค์กรทุกองค์กรมีทรัพยากรบุคคลที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดีต่อองค์กร องค์กรนั้นก็จะสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามพันธกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร มีกำไรเติบโต และมั่นคง ดังนั้น ทรัพยากรมนุษย์จึงถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กร ทำให้องค์กรทุกองค์กรจำเป็นต้องมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีที่สุดเพื่อสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) คือ การใช้กลยุทธ์เชิงรุกที่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในองค์กร ที่ปฏิบัติงานในทุกๆ กรณีให้กับองค์กร ทั้งในรูปของทีมงาน หรือปฏิบัติการโดยลำพัง เพื่อการบรรลุเป้าหมายในการดำเนินการทางธุรกิจใดๆ ขององค์กร และเนื่องด้วยในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมทั่วไปในปัจจุบันนั้น มีการแข่งขันกันในด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างมาก ส่งผลให้กลยุทธ์ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามเวลาและสถานการณ์ ดังนั้น กลยุทธ์ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรจึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ในธุรกิจหลากหลายประเภทและขนาดจึงมีแผนกหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยเฉพาะ ซึ่งขนาดของแผนกหรือหน่วยงานนั้น จะขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ขึ้นอยู่กับขนาดของธุรกิจเอง รวมถึงความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ด้วยว่าให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด การจัดการทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นทั้งทฤษฎีในเชิงวิชาการและแบบปฏิบัติในธุรกิจ ที่ศึกษาวิธีการบริหารแรงงานทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

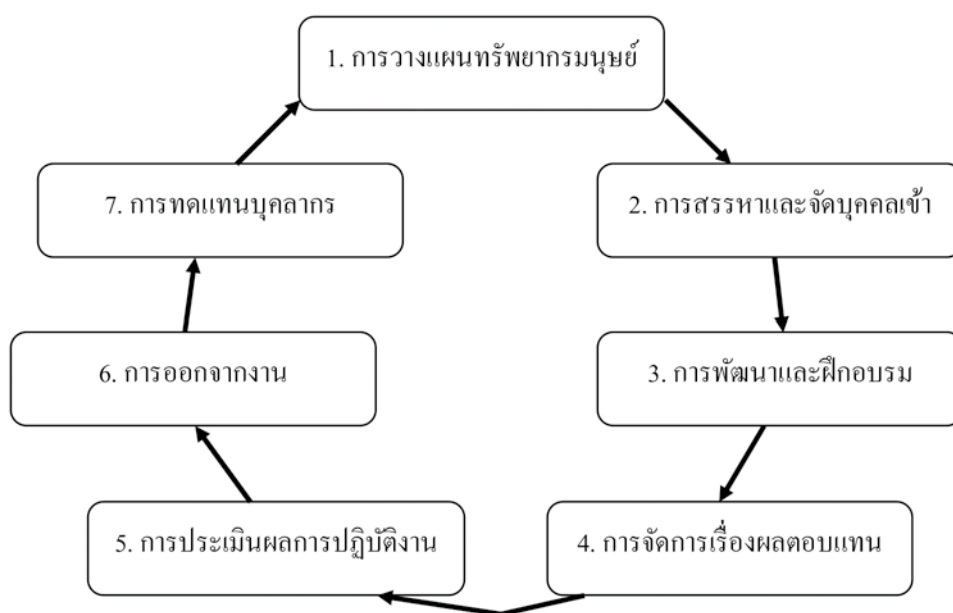
การจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน ISO 31000:2009 เป็นกระบวนการของการจัดการความเสี่ยง (Risk Management Process) ที่ต้องบูรณาการเข้ากับระบบการจัดการทั่วไปขององค์กร และจะต้องเป็นกระบวนการเฉพาะที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรมและธรรมเนียมปฏิบัติของกระบวนการทางธุรกิจอื่นๆ ขององค์กร กระบวนการจัดการความเสี่ยงจะแสดงถึงความต้องการในการติดต่อสื่อสารและการปรึกษาระหว่างกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร การรายงานผลการดำเนินการ และการทบทวนกระบวนการจัดการความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรม

การจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์จะนำหลักการต่างๆ มาประยุกต์ใช้ทำให้องค์กรมีบุคลากรที่มีคุณภาพมาร่วมงานอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งกระบวนการจัดการ

รูปที่ 1 กระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์

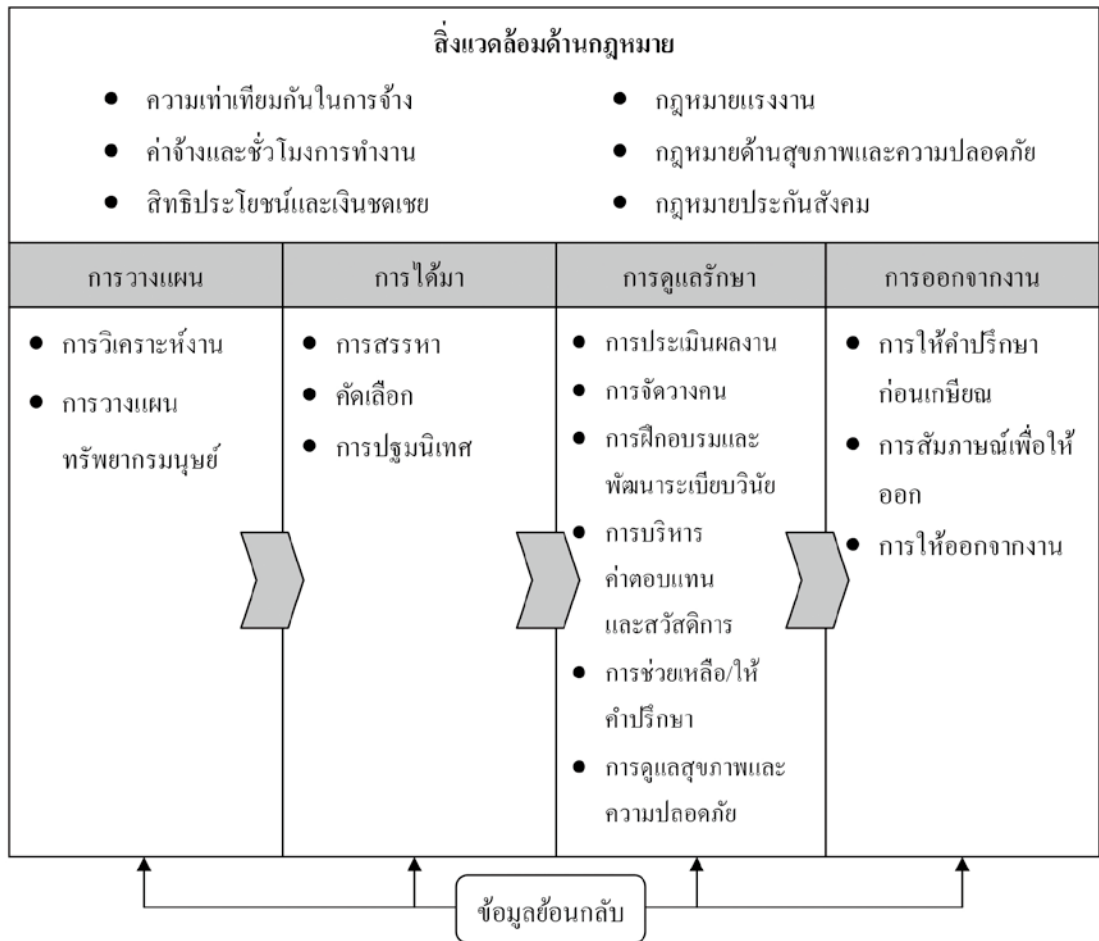
ที่มา : แวมยูรา และ นิรันดร์ (2555)

ทรัพยากรมนุษย์จะเริ่มขึ้นตั้งแต่กระบวนการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเข้าสู่องค์กร การดูแลและพัฒนาบุคลากร จนกระทั่งบุคลากรออกจากองค์กร ดังกรอบของกระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในรูปที่ 1 ดังนั้น ผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถจะต้องนำความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่างๆ เข้ามาประกอบในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ผลงานที่ออกมาามีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร บุคลากรและสังคมส่วนรวมได้ นอกจากนี้ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ประสบความสำเร็จจะต้องอาศัยขั้นตอนที่ละเอียดอ่อน และมีรายละเอียดมากมาย ดังแสดงในรูปที่ 2

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมและองค์กรอื่นๆ ทั่วไป พบว่าปัจจัยที่สำคัญมากต่อความสำเร็จขององค์กร คือปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล ซึ่งในทางกลับกัน ปัจจัยนี้ก็สามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความสำเร็จขององค์กรได้เช่นเดียวกับปัจจัยด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงในด้านนี้

รูป 2 รายละเอียดในขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ที่มา : แววมยุรา และ นิรันดร์ (2555)